

**ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: Προώθηση της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης του
Μαθητή: Από τη Θεωρία στην Πολιτική και Πρακτική**

*(Promoting Formative Assessment: From Theory to Policy and
Practice - FORMAS)*

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 2 – ΟΜΑΔΑ Γ

8 Νοεμβρίου 2019

Λεωνίδα Κυριακίδης

Γιάννης Ιωάννου

Μαργαρίτα Χριστοφορίδου

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Erasmus+

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με βάση την ανάλυση του ερωτηματολογίου που συμπληρώθηκε στην πρώτη μας συνάντηση, προσδιορίσαμε τρεις ομάδες με παρόμοιες επαγγελματικές ανάγκες (Α, Β και Γ).

Κάθε ομάδα έχει διαφορετικούς τομείς εστίασης σε σχέση με την αξιολόγηση, ανάλογα με τις ανάγκες της

ΟΜΑΔΑ Γ

Διάγραμμα Συνάντησης

- ✓ Παρουσίαση των περιοχών εστίασης
- ✓ Παρουσίαση των δεξιοτήτων υπό έμφαση στη 2^η συνάντηση
- ✓ Εξέταση ενός σχεδίου δράσης με εισηγήσεις δράσεων/δραστηριοτήτων για κάθε περιοχή εστίασης
- ✓ Σχεδιασμός του δικού μας αρχικού σχεδίου δράσης

Ομάδα Γ- Περιοχές Εστίασης

- Εισαγωγή ετερο-αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης – Χρήση διαφορετικών τύπων δραστηριοτήτων αυτό-αξιολόγησης.
- Διαφοροποίηση στην αξιολόγηση.
- Αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας.
- Καταγραφή των αποτελεσμάτων με τρόπους που διευκολύνουν τη χρήση τους για διαμορφωτικό σκοπό.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της συνάντησης αναμένεται να είσαστε σε θέση να:

- 1) Αναγνωρίζετε τρόπους με τους οποίους μπορείτε να βελτιώσετε την εφαρμογή της ετερο-αξιολόγησης στην τάξη σας.
- 2) Αναγνωρίζετε τρόπους με τους οποίους μπορείτε να βελτιώσετε την εφαρμογή της αυτο-αξιολόγησης στην τάξη σας.
- 3) Εντοπίζετε τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των μαθητών που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη διαφοροποίηση της αξιολόγησής τους.
- 4) Αναγνωρίζετε τη σημασία της διαφοροποίησης σε όλες τις φάσεις της αξιολόγησης.

Διαμορφωτική Αξιολόγηση και Αυτό-αξιολόγηση

Η αυτό-αξιολόγηση για διαμορφωτικούς σκοπούς βοηθά τους μαθητές να:

- ✓ Γίνουν υπεύθυνοι για τη μάθησή τους
- ✓ Προσδιορίζουν τα επόμενα βήματα στη διαδικασία της μάθησης
- ✓ Νιώθουν ασφάλεια να κάνουν λάθη
- ✓ Γίνουν πιο θετικοί και να βελτιώσουν την αυτό-εικόνα τους
- ✓ Συμμετέχουν ενεργά στη μάθησή τους
- ✓ Γίνουν ανεξάρτητοι στη μάθηση
- ✓ Αναπτύξουν εσωτερικά κίνητρα / υψηλές προσδοκίες

Εισαγωγή της αυτό-αξιολόγησης

- Η αυτό-αξιολόγηση είναι μια δεξιότητα που πρέπει να αναπτυχθεί
- Δεν μπορούμε να περιμένουμε από τους μαθητές να εφαρμόσουν μια δεξιότητα τόσο απαιτητική όσο η αυτό-αξιολόγηση, χωρίς προηγουμένως να βεβαιωθούμε ότι έχουν αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες.
- Οι δεξιότητες αυτό-αξιολόγησης πρέπει να διδάσκονται, να μοντελοποιούνται και να υποστηρίζονται σταδιακά.

Βήματα για εισαγωγής της αυτό-αξιολόγησης

- Βήμα 1: Δημιουργία κατάλληλου κλίματος στην τάξη
- Βήμα 2: Μοντελοποίηση της διαδικασίας αυτό-αξιολόγησης
- Βήμα 3: Εφαρμογή διαδικασίας σε μεμονωμένη μαθησιακή δραστηριότητα
- Βήμα 4: Εμπλοκή των μαθητών σε δραστηριότητες ετερο/αυτό-αξιολόγησης

Εισαγωγή έτερο-αξιολόγησης

- Έρευνες δείχνουν ότι οι μαθητές που εμπλέκονται αρχικά στην έτερο-αξιολόγηση εμπλέκονται στη συνέχεια με μεγαλύτερη επιτυχία στην αυτό-αξιολόγηση
- Πριν εισάγω την έτερο-αξιολόγηση τονίζω τον σκοπό της (θέλω να βοηθήσω κάποιον να βελτιωθεί όχι να μετρήσω τα λάθη του!)
- *Η έτερο-αξιολόγηση δεν πρέπει να συγχέεται με την έτερο-βαθμολόγηση!*
- Αρχίζω εφαρμόζοντας τα πιο εύκολα κριτήρια και έπειτα προχωρώ σταδιακά στα πιο δύσκολα

Δραστηριότητα Εφαρμογής– Καθορίζοντας κανόνες για την έτερο-αξιολόγηση (Γ2α)

Πριν από την εισαγωγή μιας δραστηριότητας έτερο-αξιολόγησης, είναι καλό να διαπραγματευτείτε και να ορίσετε βασικούς κανόνες για το πώς οι μαθητές θα αξιολογούν τους συμμαθητές τους. Για παράδειγμα, η αξιολόγηση πρέπει να αφορά μόνο στα κριτήρια επιτυχίας.

- Συζητήστε στην ομάδα σας άλλους βασικούς κανόνες που πιθανόν να χρειάζονται

Ομαδική συζήτηση

1. Με ποιον τρόπο διαφέρουν μεταξύ τους οι μαθητές σε μια τάξη;
2. Πώς οι διαφορές αυτές επηρεάζουν τη μάθηση ή τις ικανότητές τους να δείξουν αυτά που γνωρίζουν;

Γιατί χρειαζόμαστε τη διαφοροποίηση στην αξιολόγηση;

Οι μαθητές διαφέρουν σε σχέση με:

- Προϋπάρχουσες γνώσεις
- Κουλτούρα
- Γλώσσα
- Γένος/φύλο
- Ενδιαφέροντα
- Ετοιμότητα
- Στυλ μάθησης
- Ρυθμό μάθησης
- Υποστηρικτικά συστήματα μάθησης
- Αυτογνωσία
- Αυτοπεποίθηση
- Ανεξαρτησία στη διαδικασία της μάθησης

Αυτές οι διαφορές επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν οι μαθητές και την υποστήριξη που χρειάζονται σε διάφορα σημεία της μαθησιακής διαδικασίας.

Διαφοροποίηση σε σχέση με:

- **Εργασία:** καθορισμός διαφορετικών εργασιών σε διαφορετικούς μαθητές.
- **Ομαδοποίηση:** προσεκτικός σχεδιασμός του τρόπου με τον οποίο οι μαθητές συνεργάζονται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες όλων των μαθητών.
- **Πόροι/Μέσα:** το επίπεδο πολυπλοκότητας των πόρων/μέσων που χρησιμοποιούν οι μαθητές.
- **Ρυθμός:** επιτρέποντας σε ορισμένους μαθητές να εργάζονται γρηγορότερα από άλλους.
- **Αποτέλεσμα:** όλοι κάνουν την ίδια εργασία, αλλά κατανοώντας ότι τα αποτελέσματα στο τέλος θα διαφέρουν σημαντικά.
- **Διάλογος και υποστήριξη:** αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο μιλάτε ή υποστηρίζετε τους μαθητές για να μεγιστοποιήσετε την πρόοδό τους.

Πτυχές διαφοροποίησης

Διαφοροποίηση μεταξύ και εντός όλων των φάσεων της διαδικασίας της αξιολόγησης

Δραστηριότητα Εφαρμογής– Καλλιεργώντας μία κουλτούρα που αποδέχεται τη διαφοροποίηση (Γ2β)

1. Εργαστείτε σε ομάδες και προτείνετε τρόπους καλλιέργειας μαθησιακής κουλτούρας που αναγνωρίζει την ποικιλομορφία των μαθητών και αποδέχεται πρακτικές διαφοροποίησης. Ανταλλάξτε τρέχουσες πρακτικές που φαίνεται να είναι αποτελεσματικές και εισηγηθείτε νέες δράσεις που μπορείτε να κάνετε για να την πετύχετε.
2. Γράψτε κάθε εισήγηση σε ένα χαρτί σημειώσεων (Post-it) και δημιουργήστε μια αφίσα που περιγράφει τα χαρακτηριστικά μιας κουλτούρας στην τάξη που ευνοεί την εφαρμογή πρακτικών διαφοροποίησης.

Διαφοροποιημένη αξιολόγηση και δικαιοσύνη

- **Το να αντιμετωπίζεις κάποιους μαθητές ή ομάδες μαθητών διαφορετικά δεν είναι άδικο και αντιδημοκρατικό;**

Δεδομένων των ποικίλων αναγκών των μαθητών, η παροχή του ίδιου περιεχομένου και η εφαρμογή της ίδιας διαδικασίας σε όλους είναι άδικη. Κάθε μαθητής χρειάζεται πρόσβαση στη διδασκαλία και αξιολόγηση που μπορεί να προάγει για αυτόν το καλύτερο δυνατό μαθησιακό αποτέλεσμα

- **Μήπως η διαφοροποιημένη υποστήριξη / πόροι για ορισμένους μαθητές τους δίνουν ένα αθέμιτο πλεονέκτημα;**

Οι μαθητές χρειάζονται διαφορετική υποστήριξη / πόρους για να φτάσουν ή και να ξεπεράσουν τους καθορισμένους μαθησιακούς στόχους. Η διαφοροποιημένη υποστήριξη αφορά στην εξασφάλιση ότι όλοι οι μαθητές, ανεξαρτήτως επιπέδου, έχουν τις κατάλληλες ευκαιρίες μάθησης και αντιμετωπίζουν μαθησιακές προκλήσεις σύμφωνα με τις ανάγκες τους

- **Δεν είναι διαφοροποίηση όταν ζητώ από τους μαθητές που δυσκολεύονται να κάνουν λιγότερη δουλειά και από τους μαθητές που επιτυγχάνουν να κάνουν περισσότερη δουλειά;**

Οι μαθητές που δυσκολεύονται δεν επωφελούνται με το να κάνουν λιγότερα από αυτά που δεν καταλαβαίνουν ούτε οι προχωρημένους μαθητές με το να κάνουν περισσότερα από αυτά που ήδη γνωρίζουν. Δεν είναι θέμα φόρτου εργασίας, αλλά καταλληλότητας του περιεχομένου σύμφωνα με τις τρέχουσες ανάγκες των μαθητών.

Διαφοροποιημένη αξιολόγηση και δικαιοσύνη

- **Το να έχεις χαμηλότερες προσδοκίες από κάποιους μαθητές θεωρείται διαφοροποιημένη αξιολόγηση;**

Η διαφοροποιημένη αξιολόγηση δεν έχει να κάνει με τη μείωση των προσδοκιών για μαθητές με χαμηλή επίδοση. Αντίθετα έχει να κάνει με το να αναμένεις και ταυτόχρονα να υποστηρίζεις τον μαθητή να πετύχει το καλύτερο δυνατό. Οι υψηλές προσδοκίες για όλους είναι απαραίτητες. Απλώς παρέχεις διαφορετικά μονοπάτια μάθησης για να επιτύχεις τον ίδιο στόχο.

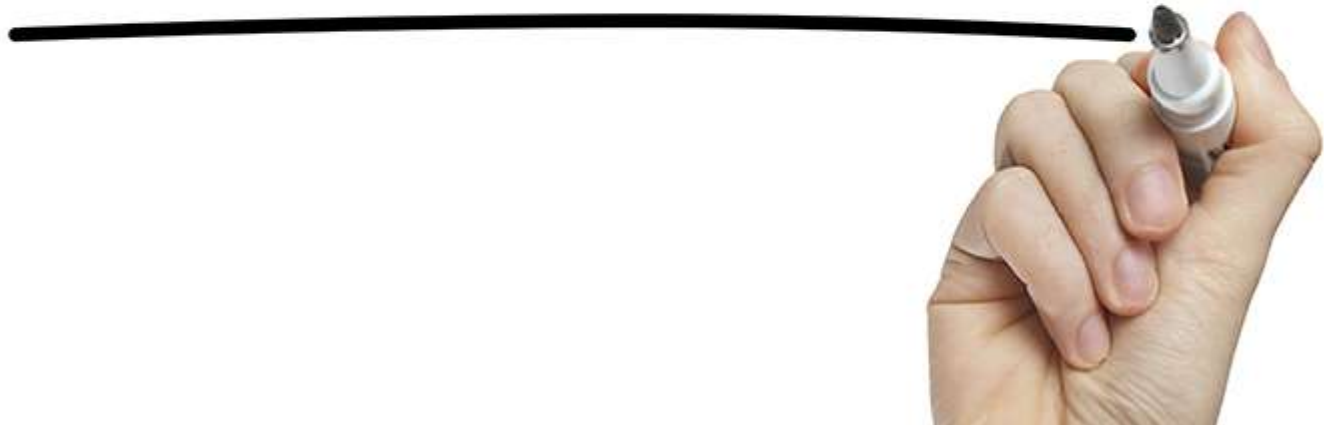
- **Το να ξέρουν οι μαθητές ότι δεν τα καταφέρνουν να πετύχουν τους στόχους τόσο όσο κάποιοι άλλοι, δεν συμβάλλει στο να αναπτύξουν χαμηλή αυτοεκτίμηση;**

Το να αγνοείς το γεγονός ότι οι μαθητές έχουν διαφορετικές ικανότητες και επίπεδα δεξιοτήτων, δε θα αυξήσει την αυτοεκτίμησή τους. Η βελτιωμένη αυτοεικόνα απαιτεί εμπειρίες επιτυχίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί βοηθώντας τους μαθητές να αυξήσουν την ικανότητά τους και να επιτύχουν μεμονωμένους ενδιάμεσους στόχους. Στη συνέχεια αυτοί θα λειτουργήσουν ως υποστηρίγματα για την επίτευξη των καθορισμένων μαθησιακών στόχων.

- **Είναι εντάξει να διαφοροποιώ τη διδασκαλία, όχι όμως την αξιολόγηση;**

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι αντιπροσωπευτική της διδασκαλίας που παρέχεται. Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας που συνοδεύεται με αξιολόγηση όλων των μαθητών με τον ίδιο τρόπο οδηγεί στο να μην είναι αντιπροσωπευτική η αξιολόγηση για κάποιους μαθητές.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

**Σχεδιασμός του ατομικού σχεδίου
δράσης για βελτίωση**

- Όπως αναφέρθηκε στην 1η συνάντησή μας, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα σας ζητηθεί να έχετε ένα σχέδιο δράσης για να σας βοηθήσει να υλοποιήσετε τις προσπάθειές σας για βελτίωση
- Παρέχεται ένα δειγματικό σχέδιο δράσης σε σχέση με τις περιοχές εστίασής σας
- Αναμένεται να αναπτύξετε το δικό σας σχέδιο δράσης είτε επιλέγοντας δράσεις που αναφέρονται στο δειγματικό σχέδιο δράσης είτε προτείνοντας δικές σας

Μερικές συμβουλές:

- ✓ Επιλέξτε δράσεις που σχετίζονται με τους στόχους της κάθε συνάντησης
- ✓ Το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή πρέπει να είναι από σήμερα μέχρι την επόμενη συνάντηση
- ✓ Προσπαθήστε να είστε ρεαλιστές τόσο στο περιεχόμενο όσο και στον αριθμό των δράσεων που θα εντάξετε στο σχέδιο δράσης. Είναι πιο πιθανόν να είστε επιτυχείς αν επικεντρωθείτε σε όχι περισσότερες από 3 αλλαγές της πρακτικής σας κάθε φορά
- ✓ Η συμπερίληψη μιας ενέργειας στο σχέδιο δράσης δεν είναι δεσμευτική. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης κάνετε τις επιλογές σας με βάση το πόσο πρακτική ή /και αποτελεσματική είναι η υλοποίησή της κάθε δράσης για ένα συγκεκριμένο μάθημα ή / και τάξη.

Μέχρι την επόμενη συνάντηση :

- Εφαρμόζω τις δράσεις που συμπεριέλαβα στο σχέδιο δράσης μου

**Επόμενη συνάντηση:
10 Δεκεμβρίου 2019, 08:30- 11:00**

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο σας!

Στοιχεία Επικοινωνίας:

1. Λεωνίδα Κυριακίδης

Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Επιστημών της Αγωγής
Δράμας 11-13, Κτίριο Θεοφανίδη, 5ος όροφος, Λευκωσία 1077
Τηλ.: 22892947, Email: kyriakid@ucy.ac.cy

2. Γιάννης Ιωάννου

Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Μονάδα Εκπαιδευτικού
Προγραμματισμού
Τηλ.: 22 800641, Email: ioioannou@schools.ac.cy

3. Μαργαρίτα Χριστοφορίδου

Email: margo.chr@gmail.com

**Επόμενη συνάντηση:
10 Δεκεμβρίου 2019, 08:30- 11:00**